

ДО
ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС

Разработена от

РОСИЦА ЖЕЛЯЗКОВА ТЕМЕЛКОВА
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИЯТА АДМИНИСТРАТИВЕН
РЪКОВОДИТЕЛ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС

Кандидат за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ.....3-4стр.

*II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД БУРГАС.
ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ.....4-21стр.*

- 1. Политики на планиране.*
- 2. Управление на съда.Човешки и материални ресурси.Електронно правосъдие,сграден фонд.*
- 3. Правораздавателна дейност.*
- 4. Анализ на дейността и спецификите на районните съдилища в района на Окръжен съд –Бургас.*
- 5. Повишаване доверието в работата на съда.Комуникации с медиите, образователна програма.Медиацзия.*

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС. МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ПРОБЛЕМИ.....21-29стр.

- 1. Повишаване на качеството на правораздавателната дейност.*
- 2. Подобряване бързината на правораздаването.*
- 3. Съдийско самоуправление.*
- 4. Електронно правосъдие и IT услуги.*
- 5. Подобряване на връзките с медиите и на обществения имидж на съда. Популяризиране на медиацзията.*

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание разработената от мен концепция за стратегическо управление на Окръжен съд - Бургас, изготвена в съответствие с чл. 194а, ал.2 и чл. 194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт и подзаконовите нормативни актове, приети от Висшия съдебен съвет.

1. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ

Целият ми трудов път, след завършване на висшето ми образование по специалността "Право" в Софийския университет, през 1990 година, е свързан с упражняване на съдийската професия - над 27 години, което е мой осъзнат избор. От 1998 година съм съдия в Окръжен съд –Бургас, а дотогава-от м.май 1992 година работих като съдия в Районен съд- Бургас. В периода м.май 1991г - м.май 1992г бях съдебен изпълнител в Районен съд –Несебър.

През 2009г. бях избрана за заместник –председател на Окръжен съд Бургас и ръководител на Въззивно гражданско отделение, която длъжност заемах до 03.10.2017г., когато бях избрана за и.ф.председател на Окръжен съд-Бургас.

Професионалният ми път и натрупаният управленски опит през осемте години като заместник на Административния ръководител-председател на Окръжен съд- Бургас, ми дават увереността, че ако ми бъде гласувано доверие, бих се справила като Административен ръководител-председател на четвъртия по големина окръжен съд в България - Окръжен съд - Бургас.

През годините имах възможността да се запозная в детайли с голяма част от проблемите, с които се сблъскват в ежедневната си работа съдиите и съдебните служители в този съд (а и на национално ниво), както и да работя за отстраняването на тези проблеми. Успехите също са споделени. Наясно съм не само със спецификата на този съд, но и на региона. Сблъсквам се ежедневно с големите очаквания на обществото към правораздавателната система като цяло и в частност- към Окръжен съд - Бургас. С надеждата да преодолеем натрупания обществен негативизъм и усещането за липса на справедливост, ежедневно участвам в процеса по търсене на баланс между качеството на нашата работа и бързината, която се очаква от нас.

Всеки един от нас, изразявайки съгласието си да се заеме с отговорната работа на административен ръководител-председател на един съд, би следвало да се води от разбирането, че издигането на авторитета на съдийската професия в най-голяма степен зависи от бързото, качествено и справедливо правораздаване, неоставящо съмнение у хората за наличие на корупционни практики. Постигането на тези високи цели без мотивиран и

добре подготвен екип и без ясна управленска визия на всички нива в системата, е невъзможно.

Ето защо освен ежедневната, упорита и целенасочена работа от страна на който и да е ръководен екип, са необходими и управленски опит, и доверие между него и всички членове на колектива - съдии и съдебни служители. Достигнатите до този момент високи резултати в дейността на съда, създадената в колектива атмосфера на спокойствие, колегиалност, взаимно разбирателство, готовност за работа и стремеж към баланс, както в работните процеси, така и във взаимоотношенията помежду ни и с външния свят, доверието, което колегите ми възложиха и което много ме задължава, ме мотивират да кандидатствам за тази длъжност с пълното съзнание за голямата отговорност, която изразявам готовност да поема.

Бях част от ръководен екип, чиято упорита и усилена работа доведе до положителни промени, които следва да се надграждат. Ежедневно пред нас се поставят нови проблеми и нови предизвикателства. Именно посочените по-горе кредит на доверие и управленски опит, с които разполагам, както и ако ми дадете възможност, чрез реализиране на идеите, които имам, ще запазя и надградя достигнатия от Окръжен съд- Бургас стандарт на правораздаване, авторитет и доверие, наред със стремежа към непрекъснато повишаване на квалификацията, прозрачност и почтеност в работата.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД БУРГАС. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ

Окръжен съд-Бургас е четвъртият по големина окръжен съд в България. Бургас е най-големият град в Югоизточна България и вторият по големина на българското Черноморие. Със своята площ от 253,644 km² Бургаска област е една от най-големите в страната. Населението ѝ наброява 412 684 души, от които в градовете живеят 314 497 души, а в селата - 98 187 души (по данни на НСИ към 31.12.2016 година). Населението на град Бургас е 202 766 души. Това е един от най- бързо развиващите се в икономическо отношение региони в страната, с най-висока раждаемост. Съдебният район на Бургаския окръжен съд включва осем районни съдилища, обслужващи 13 общини. Обосновано мога да заявя, че спецификата на региона, обхващащ Южното Черноморие, както и като граничен район с Република Турция, обуславя наличието на съдебни спорове с голяма фактическа и правна сложност, както в областта на гражданското и търговското, така и в областта на наказателното правораздаване.

1. Политики на планиране

Бургаският окръжен съд има изготвен и утвърден Стратегически план за периода 2016- 2018 година, както и План за действие за 2017 година. Годишният план на Окръжен съд Бургас е основен документ, в който се определят годишните цели и приоритети, доразвивайки положителните тенденции в развитието на съда. В него са дефинирани обективните цели и приоритети, сроковете за изпълнение и отговорните за това лица. Като основни и постоянни цели могат да се посочат: оптимизиране управлението на съда за постигане в още по-голяма степен на ефикасност, експедитивност, навременност, устойчивост и прозрачност на правораздавателния процес, непрекъснато подобряване на административната дейност в Окръжен съд - Бургас и организацията на съдебната администрация за повишаване качеството ѝ на работа; постигане на обективност и оптимизиране нивото на предлаганите услуги; поддържане и периодично повишаване нивото на компетентност в Окръжен съд – Бургас; повишаване на общественото доверие към съда и ефективно използване на информационните технологии за подобряване качеството на правораздавателната дейност. Заложените в плана срокове и преки отговорници са гаранция за тяхното реално изпълнение.

Със заповед на административния ръководител от 2016 година е актуализирана Стратегия за управление на риска в Окръжен съд Бургас, издадена на основание Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. Актуализацията е извършена на база подробен анализ на утвърдената Стратегия и цели идентифициране, оценяване и контролиране на рисковете (потенциални събития или ситуации), които биха повлияли негативно върху постигане на целите на Окръжен съд – Бургас .

2. Управление на съда. Човешки и материални ресурси. Електронно правосъдие, сграден фонд

Политиките, правилата и процедурите, регламентиращи дейността на съда са систематизирани в Системата за финансово управление и контрол, която е въведена за първи път в съда през 2008г, в изпълнение на изискванията на Регламент № 1083 на ЕС, на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, както и подзаконовите нормативни документи. Въведените вътрешни правила и политики са в процес на постоянна актуализация, предвид промените в нормативната уредба в областта на финансово-счетоводната дейност, трудовото и осигурително законодателство, Закона за съдебната власт или в резултат на изпълнение на решения на Висшия съдебен съвет.

Утвърдената щатна численост към 31.12.2016г. е 122 щатни бройки.

Понастоящем в съда работят 42 магистрати, включително и четирима младши съдии, двама от които понастоящем са командирвани - един в Районен съд - Бургас и един в Районен съд – Средец, при обща щатна численост 47 магистрати. Свободни са две щатни бройки за съдия и две щатни бройки за младши съдии, както и една временно свободна щатна бройка – заместник – председател. Обособени са три отделения- Наказателно, Първо гражданско и търговско, Второ въззивно гражданско отделение. Към настоящия момент двама съдии са командирвани в Апелативен съд – Бургас, един съдия е избран и командирован в КАК към ВСС, един съдия е в продължителен отпуск по болест, един съдия - в отпуск по майчинство. От Районен съд – Бургас има командирован в Окръжния съд един магистрат във Въззивно гражданско отделение. Предстои пенсиониране на един съдия през м.февруари 2018 година. Позволявам си да отбележа, че забавянето в провеждане на конкурсни процедури по повишаване в длъжност, както и промяната в ЗСВ, забраняваща командироване на незаета длъжност, затрудниха много работата на съдиите в Окръжен съд – Бургас. Това затруднение със сигурност ще продължи, предвид приетите вече изменения в ГПК (ДВ,бр.86,от 27.10.2017г), в резултат на които неминуемо ще се стигне до нарастване на броя на гражданските дела - както на исковите производства, така и на делата, образувано по жалби против действията на съдебни изпълнители. Последното е тревожно прогнозируемо и налага като възможна и най-първа мярка обявяване на конкурс и за останалите (до шест) свободни щатни бройки за младши съдия.

Съдебните служители са 75 по щат. Понастоящем са заети 73 бройки. Съотношението между съдии и служители за 2016 година е 1/1,59, което е под средното за страната. Според статистиката за първото шестмесечие на 2017 година, Окръжен съд - Бургас отново е на едно от последните места по отношение на съотношението брой служители /магистрати - 1,60, при средна норма за окръжните съдилища 1,98 (след нас са само окръжните съдилища във Варна, София окръг и Плевен). Считам, че това подлежи на корекция, макар и създадената оптимална организация да позволява засега нормалното функциониране на съда и с наличните съдебни служители. Следва обаче да се има предвид непрекъснато променящото се законодателство, усложненото администриране в съответствие с процесуалните закони, внасяните много нови изменения и отговорности за съдилищата, които, взети заедно, са причината, налагаща обезпеченост с достатъчен брой съдебни служители.

Понастоящем в щата на съда съществуват седем щатни бройки за съдебни помощници, пет от които са заети. Две са свободни, считано от 03.10.2017г., а една от съдебните помощници е в отпуск по майчинство. Обявен е конкурс за три бройки съдебни помощници (единият е по чл. 68, ал. 1, т. 3 КТ), но Ви уверявам, че дори и след попълване на щата, броят им няма да е достатъчен, за да покрие нуждите на съда. Считам, че най-целесъобразно

и ефективно е да се постигане ниво поне един помощник на трима съдии, като това ще доведе до по - ефективното тяхно участие в помощ на магистратите – при администриране на делата и при предварителната подготовка, предхождаща разглеждането им в съдебно заседание, и при изготвяне на проекти за крайни съдебни актове. Ефективността на съдебните помощници ще е максимална, ако такива бъдат назначени и в най-натоварените районни съдилища. Утвърждаването на такава кадрова политика на ВСС несъмнено ще се възприеме положително.

Вземайки в съображение анализа на проблемите в числения състав на съдебните служители, неоспоримо е, че сме поставили стабилни основи на оптимална структурна организация, която оползотворява наличния ресурс от съдебни служители. В обособените деловодства всички назначени служители са взаимозаменяеми. С оглед срочност и качество на документооборота, в отделенията на съда е запазен отчетеният като успешен екипен принцип на работа, въведен преди няколко години : съдия /състав от съдии/-деловодител – съдебен секретар.

Бургаски окръжен съд разполага с добра материална база и необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. Стремещт на ръководството винаги е бил да се осигурят максимално добри условия на съдиите все заради възможността за бързо и качествено правосъдие като функция от усилията и дейността на съдиите. Магистратите са по един или двама в кабинети. Възможностите в тази насока са изчерпани, с оглед капацитета на сградата и факта, че в нея са разположени всички органи на съдебна власт в гр.Бургас. Технологичното оборудване на Окръжен съд - Бургас се обновява според финансовите възможности. Всички магистрати имат достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите от национално равнище, до институциите на ЕС и държавите –членки. Осигурен е аудиозапис във всички съдебни зали, пред съдебния състав и на банките на страните са поставени монитори, на които се следи изготвеният съдебен протокол в реално време.

Периодично се обновява страницата на Окръжен съд – Бургас с публикуване на ежедневна информация за справки по делата, седмичен график на съдебните заседания, промени в организацията на обслужването и други информации за работата на съда. Ежедневно на уеб сайта на Окръжен съд - Бургас се публикуват всички постановени съдебни актове. Поддържа се актуален и директния достъп до електронния регистър на съда за сдруженията с нестопанска цел. Публикуват се и други съобщения, свързани с работата на съда. Поддържат се технологии за управление на информацията и електронна система за управление на делата, програмата за безхартиен обмен на данни между окръжния съд, всички районни съдилища в нашия съдебен район и Апелативен съд-Бургас. Отдалеченият достъп до дела на съдилища от съдебния район, чрез изградения уеб портал се ползва и от

граждани, и от адвокати. В деловодствата на съда се изготвят електронни дела, изцяло съответни на хартиените, като се извършва сканиране на всички документи. Обезпечена е техническа възможност за изпращане по електронен път на призовки, съобщения и документи, но следва да се отбележи, че страните и адвокатите, като че ли не желаят да се възползват от тази опция, която, от една страна, ускорява процеса, а от друга – спестява много време, както и намалява човекопотока в съдебната сграда. Засега са редки случаите, в които страните желаят да бъдат уведомявани по електронен път, а отделно от това и самото законодателство не е уредило тази възможност по друг начин, освен факултативно - сега това става само по изрично тяхно желание.

От години в съда се поддържат и електронни варианти на регистрите, наред с хартиения вариант. Кореспонденцията вътре в съда също е осигурена по електронен път - бърз и удобен вариант, доказал полезността си в годините на приложение. На вътрешната страница е качена на практика цялата административна и съдебна дейност, така че всеки магистрат, по всяко време, може да се запознае с интересуващата го проблематика.

От 01.04.2016г бе въведена нова Централизираната система за разпределение на делата (ЦСРД), която замени използваната до този момент програма „Law Choice”. Във връзка със случайното разпределение на делата сме приели и прилагаме Вътрешни правила за случайното разпределение, в които детайлно са очертани случаите на изключение от случайното разпределение (когато те не са регламентирани с друг подзаконов нормативен акт), случаите на изключване на съдии от случайното разпределение, напр. през съдебната ваканция или при дълъг отпуск, съобразно изискванията на ЗСВ за разглежданите категории дела през този период. Стриктно се спазва прилагането на протокола от случайното разпределение към всяко конкретно дело, което е установено и от извършените до момента проверки от ИВСС. Ежедневно се прилага обобщен протокол от дневното разпределение на делата, който се съхранява от административния секретар в нарочен регистър. Съобразно разпоредбите на ЗСВ натовареността на отделните магистрати, административния ръководител и заместниците му се гласува от Общото събрание на съдиите и след заповед на административния ръководител, на основание на това решение, се извършва корекция в програмата от системния администратор. За разглеждане на въззивните граждански и наказателни дела са създадени постоянни въззивни състави: със заповед са определени четири постоянни въззивни наказателни състава и пет (понастоящем) въззивни граждански състава. Определени са и постоянни резервни членове на въззивните състави (по двама на състав), които участват при отсъствие на член от постоянния състав, с изключение на докладчикът, който се определя на случаен принцип. Всички тези действия създават гаранция за прозрачност

при разпределението на делата и формирането на съставите.

От същата дата - 01.04.2016г. бе въведена и централизираната Система за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС), в която още при разпределяне на делото се залага коефициент на тежест, определен от съответния шифър на делото. Безспорно, простото разпределяне на случаен принцип не отчиташе тежестта на отделното дело, но поне водеше до равномерно натоварване на съдиите. Към настоящия момент програмата за разпределяне на делата и липсата на достоверност на коефициентите за тежест водят до непропорционално натоварване на съдиите. Освен това понастоящем няма връзка между ЦСРД и СИНС, което всъщност беше една от основните цели при въвеждане на тези програми – при случайното разпределение да се има предвид не само броя на разпределените дела, но и тяхната тежест. Личното ми мнение е, че не бе извършена достатъчно задълбочена предварителна подготовка при изготвяне на отделните коефициенти за тежест, обвързани с времето за извършване на отделните действия от страна на съдията по конкретния спор. За определяне на времето, необходимо за отделните категории спорове се проведе анкета между съдиите, но попълването на анкетните карти стана набързо и по спомени за година назад. Считам, че подобно изследване би следвало да се проведе занапред за един по-продължителен период, през който всеки съдия, по всяко конкретно дело, коректно да отчете необходимото му време за всяка фаза от процеса. Обективността и ефективността на тази система щеше да бъде по-голяма, ако беше дадена такава възможност. Ако се възприеме такъв подход, то следва да се проведе минимум едногодишен период на емпирично проучване на действително необходимото време за разглеждане и решаване на отделните видове граждански или наказателни дела. Тогава бихме могли да разчитаме на достоверност и точност на данните и да се позовем на тях, когато говорим за натовареност. Отделно от това, следва да отбележа, че и коригиращите коефициенти, попълвани от съдията след приключване на делото не са прецизирани достатъчно добре - напр. броят на страниците на делото не винаги е критерий за неговата тежест. Считам, че следва да се помисли за тяхната промяна – например, по мое скромно мнение, наличието на тълкувателно решение по един казус следва да води до намаляване на тежестта на делото. Независимо от това, в нашия съд колегите съвестно попълват по всяко дело изискуемите коригиращи коефициенти. Следва да се отбележи също, че въвеждането на данни в СИНС за година назад и продължаващото ежедневно въвеждане ангажира огромен ресурс, което е необосновано спрямо крайния резултат.

В работата си на заместник – председател винаги съм се водила от идеята, че уеднаквяване на практиката по еднотипните дела ще доведе до предвидимост и доверие в правосъдната система. В тази връзка, аз, останалите ми колеги и досегашния административен ръководител на съда,

сме последователни в стремежа си да преодолеем този проблем. Това се случва чрез регулярно обсъждане на събрания, по отделения, на еднотипни казуси, като се стремим да достигнем до общо решение, без да се посегне на вътрешното убеждение на всеки магистрат. Постигането на общи решения става чрез дебат и излагане на правни аргументи в полза на едното или другото становище. Безспорно, избягването на противоречивата практика, особено по дела, по които окръжният съд се произнася като последна инстанция, ще доведе до повишаване на доверието в съдебната система и ще се избегнат съмненията в корупционни практики. На вътрешната поща на съда бяха поставяни решенията на ВКС по дела на Окръжния съд-Бургас, които имаха характер на задължителна практика (преди последното изменение на ГПК през 2017г.), така че всички съдии от съответното отделение да се запознаят с тях. Това отчитам като добра практика и тя следва да продължи, независимо, че законът вече не предвижда задължителност на решенията на ВКС по отделните граждански и търговски дела. Не сме безучастни и по предстоящите за приемане от ВКС тълкувателни решения, като се стараем да изложим становища по тях.

Както посочих по-горе, основният фактор, който ще доведе до промяна и издигане на имиджа на съда е човешкият фактор. Затова считам, че постигане на високо качество на правораздавателните актове, може да стане с постоянен стремеж към повишаване на квалификацията, както на магистратите, така и съдебните служители. В този аспект адмирам стратегията на НИП за провеждане на регионални обучения, които дават възможност на повече магистрати да участват и да повишават квалификацията си. Намирам това за по-рентабилно и от финансова гледна точка с оглед отдалечеността на Бургас от столицата, където обикновено се провеждат обученията на Института. Следва да се продължи и провеждането на обучения за съдебни служители и за съдебни помощници. Може би е удачно да се предвиди всеки новоназначен съдебен служител да преминава задължително първоначално обучение, най-малкото защото се касае за лица без юридическо образование. По този начин ще се постигне пълна взаимозаменяемост на съдебните служители и те ще бъдат по-мотивирани да повишават квалификацията си. Само истинска специализирана администрация би могла да разтовари съдиите от несвойствени задължения, да спомогне за издигане на доверието в съдилищата и повишаване на качеството на извършваната специфична дейност, съществен принос в която имат съдебните служители.

Постоянно актуален в обществото е въпросът за срочността в изписване на делата. С малки изключения, не мисля, че това е проблем в нашия съд, както и в районните съдилища в Бургаския съдебен район. Независимо от това, се провежда мониторинг на забавените дела: през 2016г. са утвърдени контролни листи за ежемесечна проверка на делата без

движение и спрените дела по описа на съда; изготвя се ежемесечна справка за ненаписаните в срок дела, изисква се от докладчиците да посочат причините за това, а когато се налага, се изготвя и индивидуален план, съобразно разпоредбите на ЗСВ. Мога да кажа, че това даде добри резултати и към м.септември 2017г. бяха предадени всички забавени съдебни актове, с изключение на четири дела. На всеки три месеца се изпраща справка на председателя на Апелативен съд - Бургас за съдебните актове със забава над 30 дни след законоустановения срок.

Като проблем в системата през последните години се отчита и наличието на много отводи и самоотводи на съдиите. Това, безспорно, също води до забавяне на делата и е констатирано както от ВКС в отделни негови актове, така и в нарочно писмо на Председателя на ВКС. По този повод Апелативен съд-Бургас извършва периодични проверки на окръжния съд и районните съдилища. Проведоха се и няколко общи събрания по въпроса. Лично споделям становището на всички съдии от Окръжен съд – Бургас и районните съдилища в съдебния окръг, изразени на общите събрания, че отводът е въпрос на самостоятелна и независима преценка на всеки отделен магистрат, с оглед наличие или не на основания за това. Отводът обаче не следва да дава възможност на страната да си избира съдебен състав и дори съд, който да разгледа делото ѝ, без да са налице съответните фактически основания, предвидени в процесуалните закони. Към настоящия момент съществува консенсус, че следва да прилагаме внимателно института на отвода.

С цел недопускане на проблеми по показателите „бързина“ и „качество“, в деловодствата на съда, извън предвидените в Правилника за администрацията в съдилищата, се водят и други регистри. Такива са регистри за отводи и самоотводи, регистри на върнатите от горната инстанция дела поради нередовно администрирани жалби, регистър на съдебните актове, в които е налице прилагане на правото на ЕС и др. Воденето на тези регистри подпомага ръководството и съдиите при идентифициране и обсъждане на възникващите проблеми в текущата дейност по администриране на делата, при констатиране на противоречива практика и при обсъждане на задължителната (досега) практика на ВКС.

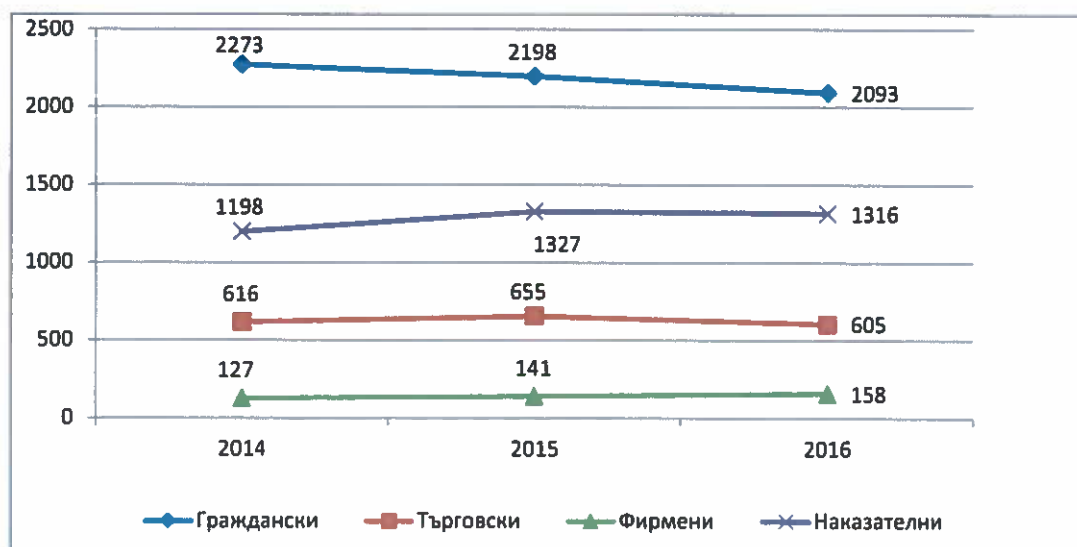
3. Правораздавателна дейност

През последните три години натовареността на Окръжен съд-Бургас показва незначително увеличение. Това дава възможност да се обобща, че щатът е оптимален, но с оглед последните приети изменения в Гражданския процесуален кодекс, както споменах по-горе, се очаква ръст както в първоинстанционните граждански и търговски дела, така и в делата, образувани по жалби против действията на съдебни изпълнители.

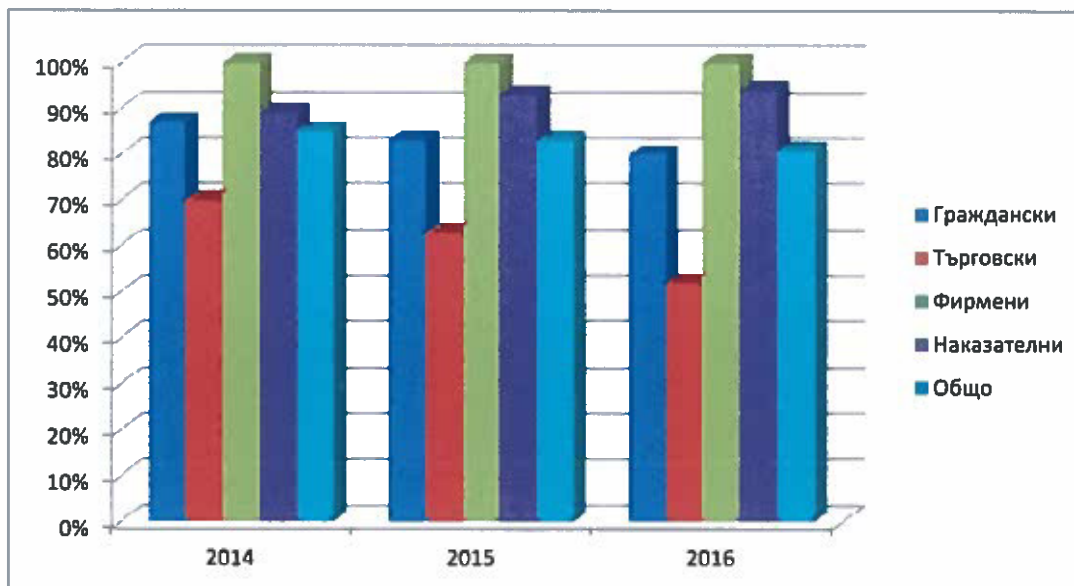
Независимо от слабо увеличаване на делата като абсолютни цифри, върху ефективността на правораздавателната дейност на съда оказват влияние и други фактори: постепенно преодоляване на икономическата криза, големият брой ваканционни имоти, които се изградиха по Южното Черноморие, част от които собственост на чужди граждани (главно руски) и мигрантска вълна от Република Турция. Това води до усложняване от фактическа и правна страна на делата, а също и до увеличаване в отделните години на определени видове дела. В някои от районните съдилища през летните месеци населението нараства в пъти и съответно се увеличава броя на делата, особено наказателни. Постановените по тях актовете се обжалват пред Окръжен съд-Бургас като въззивна инстанция. Не са малко и делата с голям обществен отзвук. Постъпилите и свършените дела през годините, както и сročността им е както следва:

Година	Постъпили				Свършени				Срочност (до 3 месеца)				Общо
	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	
2014	2273	616	127	1198	2283	628	127	1168	87%	70%	100%	89%	85%
2015	2198	655	141	1327	2176	782	133	1358	83%	63%	100%	93%	83%
2016	2093	605	158	1316	2194	624	170	1286	80%	52%	100%	94%	81%

Постъпление на дела 2014-2016:

Срочност /до 3 месеца/

Показателите за натовареност по щат за 2014 г. са 9,27 дела разгледани месечно от съдия и 7,46 свършени дела; за 2015 г. са 9,48 дела разгледани месечно от съдия и 7,89 свършени дела; за 2016 г. са 8,99 дела разгледани месечно от съдия и 7,58 свършени дела. За първото полугодие на 2017г натовареност по щат е 10,15 месечно на съдия за разглеждане и 7,32 свършени.

Действителната натовареност в цифри сочи друго: за 2014 г. - 10,89 дела месечно на съдия за разглеждане и 8,76 дела – свършени, за 2015 г. - 11,78 дела месечно на съдия за разглеждане и 9,81дела- свършени, за 2016 г. - 12,21 дела месечно на съдия за разглеждане и 10,30 дела – свършени. За първото полугодие на 2017г действителната натовареност е 13,91 дела месечно на съдия за разглеждане и 10,03 дела - свършени, т.е налице е тенденция за постепенно увеличаване на делата.

Съотношението между постъпили и свършени дела за 2014 година е 1, за 2015г и 2016г - 0,97/0,98, а за първото полугодие на 2017г - 0,92, което е отличен атестат за работата на съдиите по показателя бързина и срочност.

4. Анализ на дейността и спецификите на районните съдилища в района на Окръжен съд –Бургас

На територията на Бургаски съдебен окръг работят осем районни

съдилища в градовете Бургас, Поморие, Несебър, Айтос, Карнобат, Царево, Средец и Малко Търново. Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на 13 общини - Бургас, Камено, Айтос, Руен, Поморие, Несебър, Карнобат, Сунгурларе, Приморско, Созопол, Царево, Средец, Малко Търново. През 2016г. правосъдие са осъществявали 60 районни съдии по щат. Кадровият проблем в районните съдилища продължава да се разрешава чрез командироване, което е в противоречие със заложените цели в Актуализираната стратегия за съдебна реформа за ограничаване на командироването на магистрати. Налага се изводът, че временното разрешение на въпроса се превърна в основен способ за преодоляване на натовареността. В районните съдилища през 2016г. са постъпили общо 27 936 дела, разгледани са били 30 486 дела и са свършени 27 866 дела, 90%, от които в тримесечен срок. Останали висящи в края на годината са едва 2620 дела, общо във всички съдилища. Цифрите сами по себе си сочат, че въпреки големия брой дела районните съдии са съумели да приключат максимален брой от тях. *За сравнение:* 27938 постъпили дела за 2015 г. и 26007 дела - за 2014г., свършени – 25393 дела за 2015 г. и 23638 дела за 2014г.; В 3-месечен срок през 2015 г. са приключени 92 % от делата, а през 2014г.- 89%. Средно в окръга за 2016 г. един районен съдия е разгледал 587 дела (554 за 2015 г. и 524 за 2014г.) и е решил 537 дела (при 504 за 2015 г. и 476 за 2014г.), т.е. с 33 дела повече в сравнение с 2015 г. и 63 дела повече от 2014 г. Районните съдии са решили с 33 дела повече в сравнение с 2015 г. и с 61 дела повече в сравнение с 2014 г. Средните общи показатели за натовареност на районните съдии за 2016г. са следните: натовареност по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 42,34 / 38,70, а действителната натовареност спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 48,93 / 44,73.

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

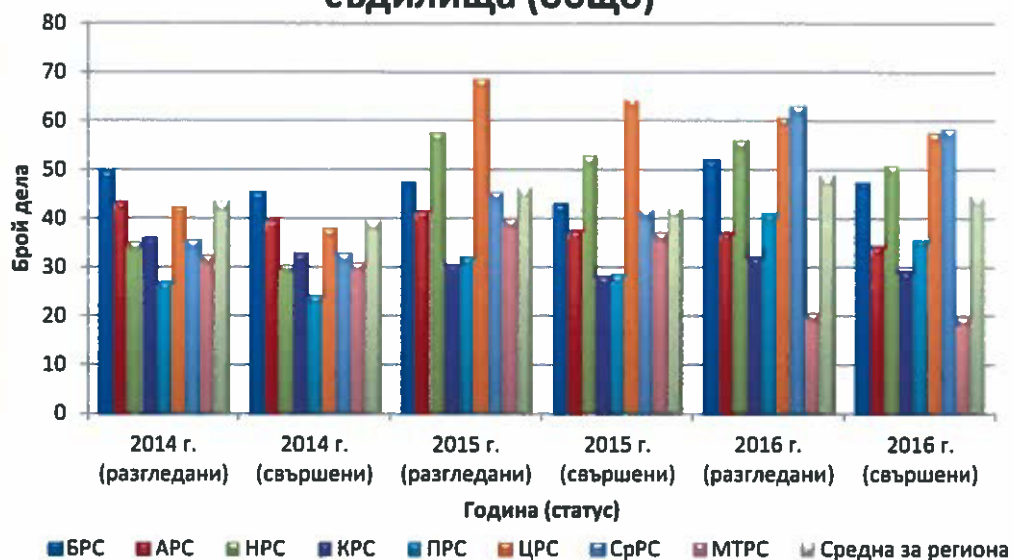
Действителна натовареност- общо

(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)

2014 г. – 2016 г.

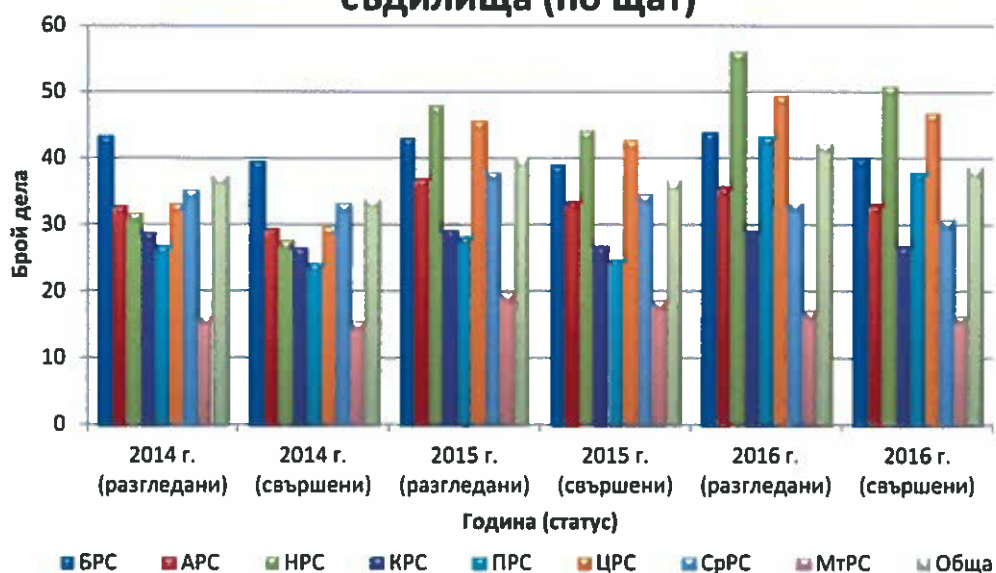
Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Средна за региона
2014 г.	49,85	43,58	35,17	36,04	26,94	42,50	35,33	32,67	43,64
	45,52	39,42	30,54	33,10	24,21	38,21	33,00	31,00	39,66
2015 г.	47,74	41,23	57,63	30,86	32,21	68,42	45,45	39,75	46,18
	43,16	37,56	52,90	28,19	28,40	64,42	41,70	37,25	41,97
2016 г.	52,19	37,24	56,17	32,00	41,05	60,72	62,95	20,75	48,93
	47,60	34,39	50,88	29,18	35,92	57,59	58,42	19,90	44,73

Сравнение на натовареността в районните съдилища (общо)

Сравнение Натовареност по щат -общо (Дела за разглеждане / всичко свършени дела) 2014 г. – 2016 г.

Сравнение на натовареността в районните съдилища (по щат)

Данните сочат, че три от съдилищата- Бургас, Несебър и Царево са с натовареност по всички показатели над средните за региона. По щат за 2016 г. най-голяма е натовареността на Районен съд-Несебър, следван от Районен съд - Царево и Районен съд - Бургас. След тях са Районен съд - Поморие, Районен съд - Айтос и Районен съд - Средец. Най-ниска натовареност по щат имат Районен съд – Малко Търново и Районен съд - Карнобат. Действителната натовареност за 2016година сочи друга картина: най-натоварени са били през годината Районен съд - Средец , Районен съд - Царево, Районен съд - Несебър и Районен съд - Бургас. След тях по статистика са, Районен съд - Поморие, Районен съд - Айтос, Районен съд - Карнобат и най-ниско натоварен е Районен съд - Малко Търново. Разликата между щатната и действителната натовареност се дължи на непълния щат и „движението“ на щатовете през 2016г. и понастоящем.

Показателите за натовареност на районните съдилища от региона на Окръжен съд - Бургас като средна величина, ги определят като такива, спадащи към натоварените над средното за страната, съобразно показателите за предходната година, както и за първото шестмесечие на 2017г., което е видно от обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата за първото полугодие на 2017 година, публикувани на сайта на ВСС, с изключение на Районен съд – Малко Търново. Например, Районен съд - Бургас е на шесто място сред районните съдилища в областни центрове по действителна натовареност спрямо разгледани и спрямо свършени дела, като 89% от делата са свършени в 3-месечен срок. Може да се обобща, че магистратите на районно ниво успяват да решат делата в рамките на законовите срокове, въпреки кадровата недообезпеченост .

Натовареността на наказателните съдии е била по-висока от тази на гражданските: по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела: 67,05/ 62,26, а натовареността на гражданските съдии е била 52,77 спрямо разгледани дела и 47,47 дела спрямо свършени дела.

Най-голямо е **постъплението** през 2016г. в следните районни съдилища: Районен съд - Средец - 59 дела на месец/съдия, Районен съд-Царево-58.15 дела на месец/съдия, Районен съд – Несебър - 52.22 дела на месец/съдия, Районен съд – Бургас - 47.43 дела на месец/съдия, Районен съд – Айтос - 33.78, Районен съд - Малко Търново - 19.25 дела на месец/съдия. Подобно е съотношението и по отношение на разгледаните и свършени дела.

Процентното съотношение на свършените в тримесечен срок дела, за 2016 година, **по съдилища е, както следва:** Районен съд - Бургас - 88%, Районен съд – Несебър - 94%, Районен съд – Поморие - 90%, Районен съд – Карнобат - 92%, Районен съд – Айтос - 90%, Районен съд – Царево - 96%, Районен съд – Средец - 98%, Районен съд –Малко Търново - 95%. Тези числа определено означават достигнат стандарт за бързо правосъдие, при

това за една част от тях - в условията на висока натовареност.

По наказателните дела съдилищата постоянно в тригодишния период са показвали високо темпо на работа – 93% свършени в тримесечния срок дела за 2016г., при 92% за 2015 г. и 88% за 2014г. По съдилища, показателят на свършените в тримесечен срок наказателни дела за 2016 г. е, както следва: 91%- Районен съд - Бургас, 96% - Районен съд -Несебър, 88% - Районен съд - Айтос, 90% - Районен съд - Поморие, 90% - Районен съд - Карнобат, 97% - Районен съд - Царево, 96% - Районен съд - Средец, 95% - Районен съд – Малко Търново. През последните години нарасна броя на делата по чл.279 и чл.280 и чл.281 НК, особено в граничните райони – Малко Търново, Царево и Средец, което е обяснимо с оглед на актуалната международна обстановка. Техният брой се следи регулярно, чрез изискване от съответните районни съдилища на ежемесечни справки, за да може да се реагира при нужда , както стана през 2016 г, когато бе отпусната още една щатна бройка за Районен съд – Царево и една – за Районен съд Средец, а един съдия от Районен съд - Карнобат е командирован в Царево от лятото на 2106г. През 2017г. проблемът е преодолян, поради спиране на мигрантската вълна и липсата на дела по чл.279 – чл.281 НК.

По гражданските дела в тримесечен срок през 2016 г. са свършени 88% , при 92% за 2015 г. и 90% за 2014г. Гражданските дела за 2016г., приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: Районен съд – Бургас - 85%, Районен съд – Несебър - 90%, Районен съд – Поморие - 90%, Районен съд - Карнобат - 93%, Районен съд - Айтос - 91%, Районен съд - Царево - 91%, Районен съд - Средец - 99%, Районен съд – Малко Търново - 95%.

При анализа на проблемите на районните съдилища, следва да се посочи един съществен и специфичен за тях - наличието на един съд с един съдия. В съдебния район на Бургаския окръжен съд това е съдът в гр.Средец, където има незаета една щатна бройка и председателят на съда е единствен съдия. Това безспорно води до забавяне на производството и създава проблеми от най-различен характер. Преодоляването им за момента става с командироване на съдии от другите районни съдилища или на младши съдия от Окръжен съд, което затруднява останалите органи на съдебната власт. Решението на проблема е обявяване на конкурс за свободното място. Неравномерната натовареност е общ проблем за цялата съдебна система, обясним и с разликата в икономическото и демографското развитие на отделните региони. Това обаче не може да води до автоматично закриване на съдилища, тъй като правораздаването има и социална функция – то трябва да е достъпно за хората. Това налага държавата да поддържа функциониране и на по-малко натоварени съдилища, особено намиращи се в по-трудно достъпни или гранични райони (каквото е случаят с районен съд – Малко Търново, който през годините показва трайно ниско ниво на

натовареност).

Считам, че най-натоварените районни съдилища следва да разполагат със съдебни помощници. Наличието на такава специализирана администрация ще доведе до повишаване на бързината и качеството на правосъдието, защото по някои производства /напр. заповедното/, съдиите ще могат да разчитат на помощта на тези квалифицирани кадри с юридическо образование. Тона от своя страна освобождава време за по-сложните и трудоемки казуси, които изискват по-дълго проучване и търсене на съдебна практика.

В рамките на съдебния окръг продължава да не е разрешен проблемът със съдебните сгради. Остарели и недостатъчни за посрещане на нуждите на съдилищата са сградите в гр.Айтос, гр. Поморие, гр. Несебър, гр.Средец, гр.Царево. Разрешаването им е свързано с осигуряване на финансови средства и на постигане на съгласие с общините или държавата за предоставяне на съответни на нуждите на правосъдието сгради .

5. Повишаване доверието в работата на съда.Комуникации с медиите, образователна програма.Медиация

От изключително значение е не само качеството и сročността на правораздаването, но и издигане на авторитета на съда, както и отварянето на институцията към обществото. Тази дейност е в пряка връзка с повишаване на доверието към гаранта на правовия ред, съдебната власт, което доверие в последните години достигна критично ниски нива. За да се говори за откритост и разбиране на работата на съда, е необходимо осъзнаването и разбирането на съдебния процес от страна на гражданите, което ще доведе след себе си и създаването на репутация, вяра в правотата и последователност. Изграденият в обществото имидж на съдебната власт е на затворена институция, която не желае публичност. Това схващане от своя страна това води до неразбиране на неговата функционалност. За да обърне тези нагласи на обществото и заложените в него стереотипи, Окръжен съд – Бургас, разработвайки инициативи съвместно с Районен съд – Бургас, винаги се е стремил към откритост и отвореност в своята работа. Вече четвърта година функционира Пресофис, ситуиран и работещ към Окръжен съд-Бургас, обслужващ и Районен съд - Бургас, както и останалите седем районни съдилища. Към него е назначен щатен служител на длъжността „Връзки с обществеността“, който координира работата с медиите и предаването на информацията относно разглеждани дела, а също и събития, организирани от двата съда. Пресофисът на Окръжен съд – Бургас успя да изгради двуполусен модел на диалог с представителите на средствата за масова информация. Пресаташето на съда изготвя ежемесечен график на наказателните дела от общ характер и наказателните дела от

административен характер, насрочени за разглеждане в открити съдебни заседания от Окръжен съд - Бургас, който се публикува в началото на всеки месец на сайта на институцията.

На интернет страницата на съда е създадена нова рубрика „Още от съда“, в която се публикуват изнесени научни доклади, презентации, изработени аудио-визуални материали, във връзка с работата на институцията. На международна научна конференция „Лидерство и организационно развитие“ през м. юни 2016 г. бе представен доклад „Организационно развитие и бранд идентичност на Окръжен и Районен съд – Бургас (2014 – 2015 г.)“. В научното издание „Newmedia 21“, през м. август 2016 г. бе публикуван доклад на тема: „Медиите – глад за позитивна журналистика“, въз основа на отразяваните дела на Окръжен и Районен съд – Бургас, 2014 – 2016 г. В сборника по повод провеждането на Юбилейна научна конференция с международно участие „Новата идея в образованието“ на Бургаски свободен университет, през м. септември 2016 г., бе презентиран и публикуван доклад на тема: „Отворено образование: иновации и нови възможности в Окръжен и Районен съд – Бургас (2014 – 2016 г.)“. Окръжен съд – Бургас, съвместно с Националният институт на правосъдието, организираха на 13.09.2017 година комуникационен семинар на тема „Правосъдие, медийни послания и регулация“, в който участваха медийни експерти, магистрати от Окръжен и Апелативен район – Бургас и журналисти от регионални медии. Иновативният форум бе посветен на изграждането на конструктивен диалог между органите на съдебната власт и медиите, в качеството им на транслатор на информация към обществеността. Преподаватели от Факултета по журналистика и масова комуникация при Софийски университет „Св. Климент Охридски“ представиха медийния образ на съда, приложими PR техники, като във втората част се обърна внимание на медийната регулация и саморегулация.

През годините от създаването на Пресцентъра към съда бяха инициирани и проведени събития, адресирани към широката общественост и медиите като транслатор на информацията към гражданите. Затвърдено бе като традиция организирането на „Ден на отворени врати“ на институцията, като стремежът ни винаги е бил да се повиши обществената информираност за дейността на органите на съдебната власт, за случващото се в съдебните зали, за задължения и правомощия както на магистратите, така и на отделните служби в съда. От 2014г. инициативата „Дни на отворени врати“ бе част от протичащата в Окръжен съд и Районен съд – Бургас пилотна образователна програма „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Близо 200 млади хора от бургаски училища и университети посетиха Съдебната палата, имаха възможност да влязат в съдебни заседания, да се запознаят със структурата и начина на работа на съда. Съдиите „влязоха“ като преподаватели в часа

„Етика и право“, изнесоха редица лекции по предварително зададени теми и допълнителни публични лекции по интересни за обществото теми.

Продължава работата по Проект „Студентски практики“, стартирал през 2014 г., по който се провеждат практически обучения на студенти в съответствие с изучаваната специалност под контрола на ментори от съда – съдии и съдебни служители, които обучават практикантите, поставят им задачи и контролират изпълнението им. Целта е придобиване на практически опит и усъвършенстване на уменията на студента в реална работна среда.

Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас са активни и по темата „Медиация“. Опитите за популяризирането ѝ започнаха от 2012г., когато двете институции организираха „Месец на медиацията – способ за извънсъдебно разрешаване на спорове“. През 2017г., в деня на отворените врати на двата съда бе открит и Центърът за медиация и извънсъдебно решаване на спорове към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас, ситуиран в Съдебната палата. Осъзнавайки добре, че за да бъде прилаган този способ, следва да се положат усилия за промяна на начина на мислене и подхода към решаване на възникнали проблеми, не пощадихме сили за популяризирането му. Презентирахме медиацията пред ученици от гимназиите в града и пред институции, които биха могли да прилагат този способ в работата си. Ангажирахме 20 регистрирани медиатори от гр. Бургас за работа към нашия център и към настоящия момент имаме реални резултати - седем открити процедури по медиация и две приключили успешно.

Като съвместна инициатива на Окръжен и Районен съд- Бургас следва да се посочи и създаването на т.нар.“синя стая“, предназначена за разпит на деца, предлагаща благоприятна и близка до семейната среда. Освен за изслушване на дете, тази стая се използва и за провеждане на консултация между социален работник/психолог и дете, участващо в съдебния процес, разговор на вещи лица с деца за нуждите на назначена експертиза, както и като място, в което детето може да изчака своето или на свои близки участие в съдебния процес.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС. МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ПРОБЛЕМИ

На база извършения анализ на дейността на Окръжен съд – Бургас и на постигнатите досега резултати, мерките, които следва да се набележат занапред, целят поддържане на достигнатото ниво и надграждането му със стремеж към качествено, навременно, достъпно и вдъхващо доверие правосъдие. С оглед осъществяване на поставените в Актуализираната стратегията за съдебната реформа цели следва да се работи в няколко насоки:

добро управление на органите на съдебна власт и висока ефективност на тяхното функциониране; разгръщане на потенциала на човешкия ресурс в съдебната власт, гарантирано от висока мотивация, компетентност и социална отговорност на съдиите. Резултатът от всичко това ще удовлетвори чувството за справедливост на всеки гражданин, обърнал се към съда за защита на нарушените му конституционно гарантирани права, ще повиши доверието в съда и ще гарантира достигнат европейски стандарт на правосъдие.

В този смисъл, ако получа Вашето доверие, бих работила по следните въпроси:

1. Повишаване на качеството на правораздавателната дейност

➤ На първо място, считам, че едно от най-важните условия за подобряване на качеството на правораздавателната дейност като цяло, е квалификацията на съдиите и съдебните служители.

В тази връзка ще работя за засилени форми на регионални обучения, обхващащи актуални теми, включително такива, касаещи предстоящи законодателни изменения. Струва ми се, че при приемането на нови законодателни решения, съдиите следва да участват активно със своята експертиза, дори когато не са им отправяни официални запитвания. Може би трябва да се приеме като всеобща политика на съдилищата и Висшия съдебен съвет стимулиране на по-активното изразяване на мнения и становища по предстоящи законодателни изменения, както и да се реагира винаги, когато определен закон или подзаконен нормативен акт създава проблем или да се отправят предложения за рационално преодоляване на проблема (напр. последните изменения в ГПК, Наредбата за съдебните заседатели и т.н.). Становищата по вече приети законодателни изменения и възникналите въз основа на тях общи проблеми и трудности в приложението им, следва да бъдат обявявани по-ясно и на висок глас.

➤ С оглед намаляване броя на отменените и изменени съдебни актове, считам, че следва да продължим практиката по ежемесечно обсъждане на актовете на ВКС (независимо от новата ал.3 на чл.290 ГПК) и БАС по отменените дела, по отделения, като се извършва анализ на причините за отмяната с оглед избягване на бъдещи аналогични пропуски и грешки. Със същата цел предвиждам да се провеждат редовни обсъждания на новите тълкувателни решения на ВКС, по отделения и с участието на районните съдии.

➤ Особена важност и значимост имат делата, по които актовете на окръжния съд са окончателни. Макар материалният интерес (по граждански дела) да не е висок, постановените съдебни актове понякога имат голям отзвук сред гражданите. При тях следва да постигнем в най-висока степен

безпротиворечива практика, с оглед избягване на съмнения в корупционни практики и с цел гарантиране на предвидимост в действията на съда. Това е от значение и за съдиите от районните съдилища, с оглед уеднаквяване и на тяхната практика по аналогични казуси. Във връзка с последното, ще ускоря съвместните съвещания между съдиите от Окръжният съд и районните съдилища по отделения, на всеки три месеца. На тези събрания ще се обсъждат противоречиво решавани спорове - практика, която и досега съществуваше в съда. Такива срещи, при необходимост, могат да се инициират и от районните съдии ad hoc, извън тримесечните обсъждания, тъй като те по-лесно идентифицират такива случаи и ще насърча подобна практика.

➤ Ангажирам се при констатирана противоречива практика, да сезираме Председателя на ВКС, с оглед правомощията му по чл.114 ЗСВ, да прави искания за приемане на тълкувателни решения и тълкувателни постановления. Това е особено актуално по делата, по които окръжният съд е първа и единствена инстанция (какъвто е случаят с жалбите против действия на съдебни изпълнители) и сме констатирали различна практика в различните окръжни съдилища.

➤ В този дух считам, че е много полезно за съдиите да се провеждат периодични обсъждания на решенията на ЕСПЧ – тези, по които страна е България и други ключови решения. Значими за практиката ни са и делата на Съда на Европейския съюз. Отчитам, че не познаваме достатъчно добре практиката на този съд, въпреки съществуването в нашия съд на организация по публикуване на вътрешната страница на съда на ежемесечния бюлетин на Съда на ЕС. В тази връзка, ще инициирам провеждането на публични лекции от българските съдии в Съда на Европейския съюз/ и Общия съд като негова съставна част/. Всички тези мерки ще засилят вниманието върху редицата важни за нашето правораздаване решения на Съда на ЕС. Гореизложените инициативи бихме могли да публикуваме и на интернет –страницата на съда, в обособена рубрика, което ще е полезно и за граждани, и за адвокати.

➤ С оглед повишаване на психическата устойчивост на съдиите, считам, че е време да се предвидят срещи и семинари за преодоляване ефекта на професионалното изчерпване. Едва ли някой от нас ще отрече психическото натоварване, на което сме подложени почти ежедневно. Професионалният стрес действа продължително върху човека и има последствия, които могат да се проявят след дълъг период от време.Пилотен семинар на тази тема вече бе проведен в Окръжен съд - Бургас през 2015г. и считам, че имаше положителен ефект.

➤ Убедено мога да заявя, че за новопостъпилите в съдилищата служители следва да се провежда задължително обучение. В изискванията за заемане на длъжности в съдебната администрация няма такива за

юридическо образование или поне някаква юридическа грамотност (с изключение на съдебните помощници), а съдиите се нуждаят от истинска специализирана администрация, която да ги разтовари от редица административни дейности, извършвани от тях ежедневно. Ето защо ще работя активно както с Националния институт по правосъдие, така и с учебни заведения, за усъвършенстване на административните познания и умения на съдебната администрация (вкл. компютърната грамотност).

➤ Ангажирам се и с организиране на задължително обучение на съдебните служители от съдиите при законодателни промени в процесуалните закони, касаещи тяхната пряка работа, а също и при изявено от тях желание за такова обучение по възникнали в хода на работата проблеми.

➤ При бъдеща възможност за увеличаване на служителския щат, намирам, че следва да се повишат изискванията за заемане на подобни длъжности. Считаю, че служителите следва да са напълно взаимозаменяеми, поради което нивото на познанията и уменията им трябва да се поддържат - чрез посочените по-горе мерки. Мислимо е и въвеждането на диференцирани изисквания при специфични длъжности - например, макар и през 21 век, стенографията е повече от необходима за публичните институции, поради което не би било излишно владението ѝ от съдебните секретари.

➤ На следващо място, но не и на последно, не бих пропуснала да спомена, че фигурата на съдебните помощници се утвърждава все повече и повече като необходима за съдиите и съдилищата. Ако настояваме за щатове, чиято полезност е безспорна, то това са тези за съдебни помощници. Това са единствените съдебни служители, които в най-пълна степен могат да разтоварят съдиите от прекалената бюрокраатизация в дейността им. Съдилищата нямат нужда от нискоквалифицирана администрация, а от специализирана такава. Повече съдебни помощници, ведно с използване на достиженията на съвременните ИТ-технологии, са пътят за оптимизиране на съдебните структури.

➤ Ще предложа въвеждане на система за стимулиране на съдебните служители, показали високо ниво на изпълнение на служебните си задължения. Поради невъзможност на този етап да се определят финансови стимули предвиждаю морални поощрения за изявили се служители.

➤ За да сме наясно във всеки един момент с нивото на предложеното управление на съда, нивото на удовлетвореност от работата на съда и вътрешната комуникация, ще провеждаю периодично анонимно допитване до служители и магистрати. След анализ на резултатите, ако се налага, ще коригираю както организационните и управленски решения, така и собствените си действия, а така също и отношенията в колектива. Държа колективът да продължи да бъде сплотен и единен. Държа на екипността в

работата и за мен не е без значение всичко, което се случва в него, включително индивидуалните възприятия.

2. Подобряване бързината на правораздаването

➤ Окръжен съд – Бургас предлага добри показатели по критерия „бързина“. Има изключения, по отношение на които се извършва периодично наблюдение и се предприемат мерки. Именно затова, ще продължа практиката с изготвяне ежемесечно на справки със забавени дела, обсъждане със съответните колеги на причините за това и набелязване на мерки за преодоляване на забавянето. Продължителността на съдебното производство понякога не е в написването на актовете, а в самия процес от образуване на делото до последното съдебно заседание. В тази връзка ще продължа практиката, възприета досега, да се прави през определен период, по отделения, анализ на причините за забавянето на производството (не само на крайния съдебен акт), тъй като не винаги пряко отговорен за забавянето е съдията. Така ще се идентифицират конкретните проблеми и ще се набележат мерки за тяхното разрешаване.

➤ Ежемесечният мониторинг на делата, по които не са предприети процесуални действия след образуването им или движението им се бави е друга мярка, която следва да продължи да се прилага. Тя има дисциплиниращ ефект и допринася за подобряване бързината на правораздаването.

➤ През 2015г, още преди въвеждането на СИНС, в съда се използваше „Календар на натовареността“, отразяващ дейността на всеки съдия, в който се отбелязва помесечно, както натовареността му с дела, така и участието му в семинари, обучения, конференции, лекции, изготвяне на становища и т.н. Тъй като цялата дейност на съда е публична, ще въведа и следното: извадка от този календар да се предоставя на вниманието на всеки съдия, при констатация за негови забавени дела или друг проблем; да се предоставя на този, който има усещането, че е по-натоварен от друг, както с дела, така и с дейности, които не са свързани с прякото правораздаване (като изнасяне на публични лекции или писане на становища). Така във всеки един момент един съдия ще може да констатира за себе си къде се намира в общата натовареност и дейност на съда.

3. Съдийско самоуправление

➤ Основно средство за въвеждане на добро и отговорно управление са механизмите на професионално самоуправление от страна на съдиите. Съвкупността от мерки, насочени към въвличане на отделния съдия в администрирането на структурите, в които работи и съдебната власт като

цяло има за цел едновременно да осигури професионална легитимност и вътрешно съсловна демократичност на взиманите решения и да ограничи съществуващите форми за административен натиск. В Окръжен съд- Бургас много преди приемането на стратегически документи на национално ниво, сме възприели формата на самоуправление - ръководството на съда винаги се е допитвало до съдиите по всички въпроси, включително и когато предприема чисто административни организационни мерки за подобряване на една или друга дейност. Заявявам своето твърдо намерение тази практика да продължи и да се допитвам до Общото събрание по всички важни за съда въпроси. Твърдо съм убедена, че без добър екип не може да се осъществи нито реформа, нито дори най-малка промяна. За мен, мнението на колегите винаги е било изключително ценно. По този начин те също се ангажират в изпълнение на управленската програма и стратегия и всеки от тях се чувства отговорен за напредъка или проблемите на съда. Това е начинът, по който се отключва техният потенциал като ресурс за вътрешно преобразование и стимулиране на дългосрочна промяна в професионалната и институционална култура.

➤ Имам намерение в годишните доклади на съда да включа раздел за независимостта на съда, съдържащ анализ на всички случаи за опит за упражняване на влияние върху съда, направени отводи, сигнали и резултати от извършени регулярни или извънредни инспекции от Инспектора към ВСС.

4. Електронно правосъдие и ИТ услуги

В доклада на Европейската комисия до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от януари 2017г. е посочено, че осигуряването на бърз напредък в намирането на решения в областта на електронното правосъдие ще доведе до подобряване на прозрачността и достъпа до правосъдие.

В тази връзка :

➤ Ще работя за включване на Окръжен съд -Бургас максимално бързо в Единния портал за електронно правосъдие. Ние сме готови за това, тъй като от 2011 година се изготвя електронно досие на всяко дело, постъпилите документи се сканират и присъединяват в електронна папка и е въпрос на време и решение на ВСС за въвеждане в действие в цялата страна на Единния портал. Тази стъпка ще доведе до бърз и лесен достъп на страните до електронните съдебни дела, намаляване на работата на съдебните служители с граждани и адвокати на място в деловодствата. Заявяваме пълна готовност и желание да сме сред пилотните за предстоящото електронно правосъдие съдилища. Дотогава, считам, че предлаганите електронни услуги в съдилищата (и в частност в Окръжен съд-

Бургас), следва да се ускорят и умножат.

➤ Отдавна очакваме произнасяне на ВСС по уеднаквяването на интернет страниците на съдилищата, но докато това стане ще предприема обогатяване на възможностите за достъп до съдебна информация чрез интернет - страницата на съда. Следва да се предостави възможност за търсене не само по номер на дело, но и по име на страна (по модела на страницата на ВКС), а също така и чуждоезиков вариант, с оглед особеностите на региона и участниците в процесите, водени в Окръжен съд-Бургас.

➤ По отношение на електронните услуги ще посоча, че считам за проблем използването на различни деловодни системи в страната, което възпрепятства както взаимната им „комуникация”, така и възможността наложителните промени в програмата да се случват бързо, както изискват нуждите ни. Считам за проблем, че програмата не е собственост на ВСС и промените в нея се постигат бавно и трудно.

➤ На интернет сайта на съда ще се създаде възможност за подаване на сигнали за корупция от граждани и задействане на възможността за незабавен отговор по електронен път.

➤ С оглед на разширяване на услугите ,които предлага съда в електронен вариант, ще проведе срещи и разговори с институциите на държавната и местна власт в града с цел размяна на книжа по електронен път. Съдът написа правила и въведе първи в България възможността за връчване на съдебни книжа по електронен път, но е нужна воля от страните, за да се случи тази облекчена размяна. Ето защо, бих предприела действия за постигане на съгласие между местните държавни и общински органи за размяна на съдебните книжа по електронен път. Това е мярка, чрез която би се ускорило значително правораздаването. Очакваният резултат от сътрудничеството е популяризиране на ползите от електронната размяна на книжа и по-засилен интерес към тази възможност.

5. Подобряване на връзките с медиите и на обществения имидж на съда. Популяризиране на медиацията.

➤ Ще продължа да работя за приложима и ефективна **Съдебна програма за медиация**, с цел формиране на култура на общуване, чрез комуникация за мирно разрешаване на спорове, по пътя на споразумението. Считам ,че следва да се въвеждат механизми за насърчаване на алтернативни средства за решаване на делата, като начин за повишаване на доверието и отговорността на гражданите и изграждането на правна култура, но и като начин за разтоварване на съда от дела. В тази връзка, Окръжният съд ще продължи да:

- Популяризира медиацията, като регулярно ще говори на „висок

глас” за нея; ще предоставя информация на страните за възможността да разрешат спора си по доброволен начин чрез процедура по медиация заедно с първото изпратено по делото съобщение;

- Осигурява съдействие от страна на квалифициран съдебен служител – координатор на място в съдебната палата, който да отговаря на въпроси и запитвания във връзка с услугите и възможностите, предоставяни от съдебната програма за медиация;

- Центърът за медиация и извънсъдебно решаване на спорове към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас ще предоставя информация за медиаторите, които предлагат услуги по правилата на съдебната програма - чрез информационни табла и брошури, на уебсайта на съдебната институция и по други подходящи начини за популяризация. Популяризиране би се постигнало и чрез рекламиране на Центъра по медията на електронните табла, за които се обявяват съдебните заседания на входа на съда, като информация за ползите от медиацията (например по-ниски разходи и намиране на бързо решение) ще тече, докато няма обявен график.

- Окръжен съд – Бургас ще продължи да осигурява помещение, което да се ползва безплатно за провеждане на срещи между страните и медиатора.

- Окръжен съд – Бургас ще поддържа специална рубрика „Медиация“ на интернет – страницата, в която ще се поместват информации за проведени инициативи, свързани с метода; открити уроци по темата за медиацията, интервюта, публикации и др. материали, с цел популяризация и информираност на обществото.

➤ Окръжен съд – Бургас ще предложи и конкретни стъпки по повод изпълнение на **Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 г. – 2020 г.** и нейните приоритетни задачи. В тази връзка ще работя за:

- Целогодишно осигуряване на ежедневно предоставяне на информация на медиите, като посредник с обществеността за работата на Окръжен съд – Бургас, по въпроси и дела с обществен интерес;

- Организиране на анкети сред обществеността, чрез Информационния център на съдебната институция и интернет-страницата на съда, като с това периодично ще се цели– проучване нивото на достъпност до работата на съда;

- Организиране на дискуссионни форуми с участие на медии и общественост по значими теми;

- Провеждане на семинари с участието на регионални медии и журналисти, които пряко следят работата на съда;

- Целенасочено обучение на ангажираните с комуникационния процес магистрати и служители;

- Ще продължа да работя за конструктивен диалог между органите на съдебната власт и медиите, в качеството им на транслатор на информация

към обществеността, чрез организиране на конференции и форуми по общественозначими проблеми и теми („Децата и киберпрестъпленията“, „Домашното насилие над малолетни и непълнолетни и мерките за защита на правата на жертвите“ и др.). Ще продължим да работим за повишаване на знанията и уменията по публична комуникация, кризисна комуникация на магистратите и служителите от Окръжен съд – Бургас, което ще подобри диалога между институцията и външните публики- потребителите на съдебни услуги, граждани, журналисти. Окръжен съд – Бургас ще създаде „Структура за управление на риска“ в рамките на съдебната институция, която да определя заплахите от възникване на кризисна ситуация и комуникация, загуба на доверие и предлага превантивни мерки по утвърдения Унифициран кризисен план за комуникация на органите на съдебната власт.

- Ще въведем регулярно запознаване на обществеността с актуален правен проблем, напр. изменение на закони, с проблемите при приложението на нови или изменени нормативни актове и др. подобни.

- Ще продължи участието на Окръжен съд-Бургас в образователна програма „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. С Регионалното управление по образованието в града ще продължим традицията за изнасяне на лекции от съдии в средните училища в града по подбрани теми. Ще организираме симулирани процеси с участието на ученици и студенти ,чрез което младите хора ще придобият представа за отговорността на съдийската професия, а също и за правата и задълженията им като граждани на европейска правова държава. Посочвам уверено, че всички тези инициативи ще продължат, защото тяхната полезност и положителният резултат от тях се доказват ежедневно.

С реализиране на посочените мерки считам ,че ще се постигнат дългосрочните цели и задачи ,поставени пред Окръжен съд –Бургас:

- Утвърждаване на съда като институция, която се ползва с доверие от обществото
- Подобряване на управлението и процесите в съда за постигане на още по-високо качество, бързина и прозрачност на правораздаването
- Усъвършенстване на процеса на управление на човешките ресурси в съда , повишаване професионалната квалификация и мотивация на магистрати и съдебни служители , постигане на високо качество на работа.

В заключение, **УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**, длъжността „Административен ръководител на Окръжен съд –Бургас“ , за която кандидатствам пред Вас, за мен е на първо място огромна отговорност. Целият си съзнателен живот съм посветила на

съдебната система и работата като съдия винаги ми е носила удовлетворение, макар да е свързана понякога с изтощителни усилия и самоналожени ограничения. Дългият ми професионален път ми дава увереност да поискам Вашето доверие и ако го получа, няма да щадя сили за постигане на поставените в тази концепция цели, които съм убедена, че ще доведат до по - ефективно, по - качествено, по - бързо, по - достъпно и по - предвидимо правораздаване.

Изпълнението на заложените задачи мога да постигна единствено с подкрепата и участието на достойните и почтени хора, с които имам удоволствието да работя и които ме подкрепиха в това начинание – моите колеги от Окръжен съд- Бургас. Мотивираният и професионален колектив е най-важната за мен предпоставка за успех, поради което, наред с предложените мерки за подобряване на дейността на съда, ще успеем заедно да издигаме авторитета на професията, да подобрим показателите в дейността си и да защитим достойното място на българския съд в европейското правно семейство.

Росица Темелкова